

Bijlage Onderbouwing en Evaluatie van het voorstel (CW3.1)

[Onderbouwing en evaluatie Derde Tranche Trustfund WBE (CW3.1) met kenmerk 2020-0000684708]

Op basis van Artikel 3.1 in de comptabiliteitswet wordt bij voorstellen een toelichting verwacht op nagestreefde doelstellingen, doeltreffendheid, doelmatigheid, ingezette beleidsinstrumenten en financiële gevolgen voor het Rijk en, waar mogelijk, maatschappelijke sectoren. Voorstellen die tot een substantiële beleidswijziging leiden dienen ook een evaluatieparagraaf te bevatten conform de motie Van Weyenberg en Dijkgraaf. Met deze bijlage wordt invulling gegeven aan de vereiste toelichtingen, die mogelijk verder worden aangevuld bij opvolgende Kamerbrieven. Deze bijlage is onderdeel van een pilot die in het kader van de Operatie Inzicht in Kwaliteit wordt uitgevoerd om de vindbaarheid van de vereiste toelichtingen te vergroten.

Onderdeel	Toelichting
Nagestreefde doelen	<p>Sint Maarten is op 6 september 2017 vol geraakt door orkaan Irma met grote materiële en immateriële schade voor individuen en het land als geheel tot gevolg. Niet alleen bleek dat veel gebouwen en voorzieningen op Sint Maarten niet bestand zijn tegen orkaankracht 5, ook werd duidelijk dat dergelijk natuurgeweld een grote impact op de economie heeft.</p> <p>De regering heeft besloten Sint Maarten (financieel) bij te staan, eerst met noodhulp en vervolgens met de wederopbouw waarvoor in het najaar van 2017 € 550 miljoen is gereserveerd. Hiervan wordt maximaal € 470 miljoen beschikbaar gesteld via een trustfonds bij de Wereldbank. Daarbij is de volgende doelstelling vastgelegd: "<i>Met de Nederlandse bijdrage in het trustfonds wordt de (materiële en immateriële) wederopbouw van Sint Maarten daar waar nodig ondersteund opdat de vitale infrastructuur wordt hersteld en de weerbaarheid van het land tegen de effecten van mogelijke (natuur)rampen duurzaam wordt vergroot.</i>".</p> <p>Ook heeft Nederland een aantal uitgangspunten geformuleerd, waaronder 'building back better' voor de materiele wederopbouw. En zijn drie specifieke focusonderwerpen voor de besteding van de middelen benoemd:</p> <ul style="list-style-type: none">• Waarborgen bereikbaarheid (luchthaven)• Duurzaam afvalmanagement en waterzuivering, incl. samenwerking Frankrijk• Goed bestuur
Ingezette beleidsinstrument(en)	<p>De regering heeft gekozen voor het oprichten van een trustfonds bij de Wereldbank. Enerzijds omdat de Wereldbank ervaring heeft met wederopbouwtrajecten en bekend is met het werken in <i>small island states</i>. Anderzijds om de rechtmatige, doelmatige en integere besteding van de middelen te borgen. De Wereldbank ontvangt financiering in tranches en besteding volgt alleen als de juiste procedures zijn doorlopen en voldaan is aan alle (proces)voorwaarden, zoals inkoopmanagement, financieel management, projectmanagement, monitoring en evaluatie, en periodieke voortgangsrapportage.</p> <p>De Wereldbank beschikt over een breed instrumentarium waaruit de meest geschikte (combinatie van) instrumenten word(t)(en) gekozen voor effectieve en efficiënte uitvoering van projecten. Het <i>Steering Committee</i> besluit over toekenning van budget en inzetten van instrumenten. Het <i>Steering Committee</i> heeft drie zetels (Nederland, Sint Maarten en de Wereldbank) en besluit bij consensus. In de inzet van middelen tot nu toe is gebruikt gemaakt van cofinanciering, technische assistentie, inkomensoverdrachten, aanbestedingen en bijdragen aan projectmanagement.</p>

Financiële gevolgen voor het Rijk	<p>De eerste twee tranches van € 112 miljoen en € 150 miljoen zijn in april 2018 respectievelijk oktober 2018 overgeboekt van de aanvullende post van de Rijksbegroting naar Hoofdstuk IV Koninkrijksrelaties en van daaruit naar de Wereldbank. Een derde en vierde tranche zouden conform de initiële afspraken in 2019 worden overgemaakt. Aangezien de reeds gestorte middelen tot en met heden voldoende dekkend zijn voor onderhanden werk, is het storten hiervan opgeschort¹. Ten behoeve van de uitvoering van projecten zijn voor de middelen uit de eerste twee tranches in het Trustfonds verplichtingen aangegaan met derden en is een belangrijk deel van de middelen reeds uitgeput. Een derde tranche van € 90 mln. is nodig om voortgang in de uitvoering te borgen. Zonder deze storting zal vertraging ontstaan, omdat de Wereldbank dan geen verdere verplichtingen aan kan gaan. Een derde tranche van € 90 miljoen wordt daarom bij Najaarsnota van de AP overgeboekt naar Hoofdstuk 4 Koninkrijksrelaties en van daaruit overgeboekt naar de Wereldbank.</p> <p>Er resteert na deze overboeking nog maximaal € 101,1 miljoen als reservering voor de wederopbouw op de AP. Het overboeken van een vierde tranche is voorzien in de tweede helft van 2021.</p>
Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren – als van toepassing	
Nagestreefde doeltreffendheid	<p>Het Steering Committee is het hoogste bestuursorgaan van het fonds en besluit op basis van consensus aan welke projecten de middelen besteed worden. Sint Maarten, de Wereldbank en Nederland hebben zitting in het Steering Committee. Daarmee blijft Sint Maarten zelf verantwoordelijk voor wederopbouw en de besteding van de wederopbouwgeden. Namens Nederland is Frans Weekers lid. Via de Steering Committee kan Nederland toezien op besteding van de middelen binnen de daarvoor gestelde kaders. Daarmee is de Nederlandse betrokkenheid in de keuze voor de projecten, het monitoren van voortgang en besteding van middelen geborgd, opdat de Nederlandse doelstellingen worden behaald. Het National Recovery and Resilience Plan (NRRP) is een op basis van empirisch onderzoek vastgestelde inventarisatie van schade en verliezen als gevolg van Irma. Tevens geeft het een indicatie van de benodigde middelen voor herstel. Het NRRP is met behulp van de Wereldbank door Sint Maarten opgesteld en door het parlement van Sint Maarten unaniem aangenomen als de routekaart voor de wederopbouw. Het NRRP bepaalt daarmee in beginsel de scope van de projecten. In 2019 is die scope voor besteding van de middelen in het Trustfonds nader gedefinieerd met het vaststellen van het Strategic Framework. Er is sprake van doeltreffend beleid op het moment dat binnen de kaders van de Nederlandse doelstelling en uitgangspunten voor de wederopbouw, projecten zijn gerealiseerd die passen in het NRRP/Strategic Framework.</p>
Nagestreefde doelmatigheid	<p>De totale schade door Irma wordt geschat op \$ 2,7 mld. en geraamd wordt dat \$ 2,3 mld. nodig is voor herstel (NRRP). Met de Nederlandse bijdrage kan dan ook slechts een onderdeel van de totale wederopbouwopgave worden gerealiseerd. Dit gegeven van schaarse financiële middelen, betekent dat keuzes gemaakt moeten worden en prioriteiten moeten worden gesteld. Het proces om te komen tot een doelmatige inzet van de middelen is geborgd in de Steering Committee, waar besluiten worden genomen op basis van</p>

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2019–2020, 34 773, nr. 20

	<p>een integrale afweging (inhoud, proces, resultaat en financiële consequenties). Met de Nederlandse positie in de Steering Committee is de realisatie van de Nederlandse doelstelling en uitgangspunten geborgd. Daaronder valt ook de doelmatigheidsafweging met onder andere aandacht voor noodzaak tot publieke financiering en waar mogelijk gebruik maken van cofinanciering.</p>
Evaluatieparagraaf (of en hoe)	<p>In 2021 wordt een beleidsdoorlichting uitgevoerd voor artikel 8 van begrotingshoofdstuk IV Koninkrijksrelaties (trustfondsmiddelen zijn gealloceerd op dit artikel). Voorbereidingen voor deze beleidsdoorlichting zijn inmiddels gestart.</p> <p>Daarnaast wordt met de inzet van de Wereldbank ook gebruik gemaakt van het controlemechanisme van de Wereldbank. De Wereldbank monitort en verantwoordt zich over de uitvoering van projecten volgens haar eigen standaarden. Dit betekent dat ieder project gedurende de uitvoering wordt gemonitord door een projectleider van de Wereldbank. Bovendien worden in de subsidieovereenkomsten afspraken gemaakt met de ontvanger van de middelen uit het trustfonds over de wijze van rapporteren aan de Wereldbank. De bevindingen van de monitoring op projectniveau worden door de Wereldbank gebundeld in een halfjaarlijkse voortgangsrapportage/Annual report. Deze voortgangsrapportages worden besproken met de Steering Committee en zijn openbaar, ze worden dan ook gedeeld met de Tweede Kamer. De Wereldbank laat bovendien ieder jaar een auditrapport opstellen door een externe accountant. Uiterlijk zes maanden nadat het trustfonds eindigt (in december 2025) zal de Wereldbank een eindrapport opleveren, waarin wordt gerapporteerd over alle activiteiten die zijn gefinancierd vanuit het trustfonds.</p>